

Stopy

ÚNOR 2024

Zpravodaj farnosti při kostele sv. Václava v Mníšku pod Brdy

PŘEČTĚTE SI:

- o biřmování a o tom, jak vnímáme působení svatého Ducha
- vzpomínky pana Josefa Krupičky
- jak Bůh působí v životě Patricie Severové
- o službě farních zvoníků
- o oblíbeném svatém Karla Moulíka

Mládež připravující se na biřmování zpívá pacientům prachatického hospicu, foto sestry Boromejky

Zápis ze zasedání Pastorační rady Římskokatolické farnosti Mníšek pod Brdy – 3. 12. 2023 (zkráceno)

1. Zpráva o činnosti členů Pastorační rady za příslušnou agendu

Členové Pastorační rady informovali, čím se ve farnosti zabývají a tlumočili názory a požadavky farníků.

Pavla Pšeničková (OÁZA)

- Svatováclavské posvícení – vybralo se 14 tisíc, bude použito na nové dveře do sálu Oázy, zbytek cca 18 tisíc doplatí farnost.

Daniela Feltová (Stopy, katechetika)

- Tlumočila prosbu Evy Kácovské, aby všechny informace o akcích na farní zahradě a v budově Oázy byly předány také jí.
- Centrální databáze kontaktů není úplná – dle GDPR musí být souhlas s evidencí v seznamu kontaktů.
- Termíny uzávěrek Stop: **31. 1., 31. 3., 31. 5., 30. 9.**
- Pobyť mládeže (včetně těch, kdo se připravují na biřmování) u sester Boromejek v Prachaticích úspěšně proběhl.

Pavčina Boháčová (Líšnice)

- Zadní stěny v rohu kostela, kde probíhá povídání nad biblickými postavkami + u oltáře – nutné obnovit omítku, udělat i sanační práce cca do 1 metru – Jiří Rom předal kontakt na p. Duchoně.

- Fara v Líšnici – smlouva o pronájmu obci zatím nepokročila. Přípravuje Arcibiskupství Pražské (AP) ve spolupráci s obcí.
- Nabídka M. Kose na prověření elektroinstalace (jističů v sakristii) – trvá.
- Práce na úpravě hřbitova přesunuty na jaro.
- P. Dlouhý informoval o dlouhodobějším záměru udělat v Líšnici nový oltář – jeho podoba bude ještě diskutována.

Alexandra Merunková (Stopy, chrámový sbor)

- Chrámový sbor – úspěšně proběhlo soustředění v Rožmitále – poděkování za finanční příspěvek.
- Zájem o Rybovu mši vánoční v Líšnici při mši sv. – proběhla.
- Návrh zakoupit ještě jeden mikrofon, dětská scholička se střídá o jeden se sborem.
- Nový nápěv k písni ke sv. Máří Magdaleně – složil Z. Merta.
- Alexandra také pokračuje ve Stopách v rubrice Farníci vzpomínají.

Monika Umlášková (Charita)

- 29. 9. přišly peníze z Arcidiecézní charity (Tříkrálová sbírka).
- Tříkrálová sbírka 6. ledna 2024 – snaha, aby se pokryl celý Mníšek – limitováno počtem vedoucích skupinek (musí být starší 15 let), osloveni skauti, ohlášky v kostele.
- Rymaňská kaplička slaví 100. výročí od posvěcení – 16. 12. od 17 hodin – sousedské setkání, krátká pobožnost.
- Probíhá projekt pomoci Ukrajině – psychologická poradna bude financována z Tříkrálové sbírky.
- Město zajišťuje potravinovou sbírku, Monika dodává potraviny i drogerii dle potřeby z Potravinové banky – stále pokračuje.

Jiří Rom

- 13. 10. 2023 – promítání fotek pro rodiče, zhodnocení tábora.
- Světové dny mládeže v Lisabonu – uskutečněno promítání (zhodnocení) v sále Oázy – zážitky, svědectví.
- **Pozitivní reakce na duchovní obnovu – zájem, aby proběhlo pokračování. P. Dlouhý zdůraznil nutnost vzdělávání ve farnosti a podporu zájmu o službu v církvi.**
- Roráty – konaly se od 7.00 hodin – pondělí až čtvrtek + sobota – Jiří udělá průzkum, jestli to ostatním vyhovuje, možno časově upravit příští rok.

2. Plánované akce ve farnosti

Informace podal P. Jan Dlouhý.

Farnost

- Provozu na farní zahradě, pódiu, sálu se ujala Eva Kácovská – připravila provozní řád, kalendář akcí zveřejněn na webu farnosti v záložce farní zahrada – po dohodě možná rezervace na různé oslavy (narozneniny, křtiny, rodinná setkání...) a přednášky.
- Nové osvětlení – reflektor v kůlně, plán omítnout kůlnu, opravit stará vrata, darované tašky uklizeny.
- Ředitel o.p.s. Magdaléna Ondřej Sklenář končí ve funkci, nahradí ho Veronika Šťastná.
- 20. 7. 2024 – Skalecká pouť
10,00 hodin – mše svatá – jako celebrant dohodnut P. Adolf Pintíř.
- Od 19. 10. 2023 do 11. 2. 2024 – Valdštejnská jízdárna – probíhá výstava Petra Brandla – byl zapůjčen obraz sv. Máří Magdalény z kostela v Mníšku.

3. Informace o činnosti ekonomické rady, případně projednání bodů z jednání ekonomické rady určené k projednání v pastorační radě

Ekonomická rada se schází dle aktuální potřeby a řeší především finanční soběstačnost farnosti (pronájmy, prodeje nebo směny pozemků).

Diskuze ohledně investiční akce – protihlukový val + výstavba cca 30 garáží. Dále směna částí farních pozemků pro výstavbu svazkové školy. Zlatý vrch – intenzivní jednání

s AP o koupi pozemku od pana Knotka. Dále proběhne jednání o úpravě územního plánu – farní pozemek za Penny k dálnici – změně se náplň pozemku na zeď (bude tam pravděpodobně mokřad). Diskuze ohledně lesů – Lesy chtějí jednat s AP, návrh udělat výměnu s Lesy ČR za příliš roztroušené kusy lesů – v jednání.

4. Informace o plánovaných úpravách ve farnosti

- Úklid v kostele v Mníšku – návrh obnovit měsíční služby po rodinách, popř. si rodina může někoho z farnosti přizvat na pomoc.
- Probíhá rekonstrukce lavic v kostele sv. Václava, 1. etapa bude stát 375.000 Kč, celkem 1 mil. 80 tisíc Kč bez DPH včetně řezbářských prací. Zakázku zajišťuje pan Hanč z Třebotova.
- Liturgickou komisí byl schválen nový oltář – obětní stůl včetně ambónu do kytínského kostela – stávající je napaden červotočí, návrh byl zadán sochaři Váňovi, bude vytvořen z bílého mramoru, sokl ze sliveneckého mramoru, celkem 870 000 Kč. Nyní je srovnána podlaha, vybetonovaný základ pro nový oltář, plán, aby byl hotový do Velikonoc. Starý oltář bude deponovaný do skladu arcibiskupství.
- Národní galerii byl zapůjčen obraz sv. Máří Magdaleny, od září 2023 umístěna fotokopie obrazu – **diskuze, kam po vrácení originálu umístit fotokopii obrazu** – návrh – předat fotokopii na Magdalénu.
- Během června proběhla v kostele v Mníšku úprava oltářního stupně a byl zakoupen a instalován nový lepší koberec. Vše stálo 80.000 Kč – **pozitivní reakce, budou ještě zakoupeny rohože.**

O letošní Tříkrálové sbírce se vybralo celkem 145 652 Kč. Všem dárcům i koledníkům děkujeme! Foto str. 2 a 3 L. Kálmán

LESNÍ POZEMKY

Koncem roku 2014 začal proces fyzického navrácení farních lesních pozemků podle zákona č. 428/2012 Sb. o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi. Lesy ČR, s. p., jakožto povinná osoba, připravily výzvy k fyzickému převzetí majetku. V rámci Arcibiskupství pražského byla zřízena Lesní správa k pomoci při navrácení a přebírání lesních pozemků. V průběhu roku 2016 se Římskokatolická farnost Mníšek pod Brdy stala vlastníkem 20 lesních pozemků různé velikosti (od 7 m² až po 234 020 m²) v Katastrálních územích Mníšek, Kytín a Líšnice. Následně byla uzavřena pachtovní smlouva s Lesní správou Arcibiskupství pražského, která jakožto odborně způsobilá osoba je schopna vykonávat funkci lesního hospodáře.

Takto podobně se stalo ve všech farnostech pražské arcidiecéze, které vlastnily nějaké lesy. Časem se však ukázalo, že je velmi náročné a nákladné obhospodařovat malé lesní pozemky roztroušené po celé arcidiecézi (malé lesy = vysoké náklady). Po vleklých jednáních s Lesy ČR se podařilo panu arcibiskupovi koncem června 2023 podepsat memorandum o směnách lesních pozemků. To znamená scelení rozdrobených farních pozemků a jejich následnou směnu za jednotný celek, který postupně přinese vyšší hospodářský přínos pro celou arcidiecézi.

Aby bylo možno proces směny za celou arcidiecézi uskutečnit bez vynaložení vysokých finančních nákladů, uložil arcibiskup pražský farnostem vlastním lesním pozemky vložit tyto pozemky do Nadace Arietinum (nadace založená při Arcibiskupství pražském). Prakticky to znamená, že byly farnostem v prosinci 2023 předány Darovací smlouvy s žádostí o podpis do 26. ledna 2024.

Cílem je vytvoření základny výnosového majetku tak, aby se celá arcidiecéze byla schopna postupně uživit. V roce 2029 totiž skončí finanční příspěvek státu na platy duchovních. Jak pan arcibiskup vícekrát připomenul, vložení farních lesních

pozemků do Nadace Arietinum není chápáno jako záležitost dobrovolná, ale jako úkol, který má být splněn pro dobro arcidiecéze.

Přiznám se, že jsem měl velké problémy splnit tento úkol – tedy podepsat Darovací smlouvu, neboť jsem si byl vědom, že farnost tímto způsobem přichází o majetek, který jí vždy patřil. Nicméně jsem byl vícekrát poučen, že jdeme do zcela nové situace v hospodaření církve. Dříve (před zestátněním) žila farnost z příspěvků patronátního závodu, příp. majitele panství a z výnosů polí a lesů. V dohledné době ponese zodpovědnost za financování farářů a podporu farností pouze biskup diecéze – v našem případě Arcibiskupství pražské. Poté, co skončí financování církve státem, který se k tomu zavázal po zestátnění, potřebuje mít biskup dostatečný zdroj příjmů. Na to však předpokládaná vyšší výnosovost scelených lesů nepostačí. Proto Arcibiskupství tvoří další zdroje v nájemním bydlení, příp. prodejem nevyužitých budov a vhodným investováním získaných prostředků.

Také v naší farnosti hledají členové ekonomické rady farnosti, jak lépe využít pozemky, které farnost vlastní a pronajímá, nebo které dosud bohužel leží ladem. Jako příklad nevyužitého pozemku bych uvedl ten, který míváte, když autem vjíždíte z D4 do Mníšku. Je po pravé straně před Billou a říkám mu pracovně džungle. Přijďte s nějakým nápadem a třeba se i ujměte realizace nápadu. Rád uspořádám s ekonomickou radou nějakou formu besedy, při níž vás blíže seznámíme se stavem hospodaření a zamyslíme se spolu nad budoucími záměry.

Byl bych rád, aby farnost byla do značné míry finančně soběstačná. I když Arcibiskupství, jakožto zřizovatel farnosti, do budoucna počítá s financováním faráře a podporou farností, je třeba mít pro provoz a opravy příslušné krytí.

Jan Dlouhý

Mníšek se svými lesy – foto Petr Dušek

CHCI BÝT DONÁTOR

Zaregistrujte se na praha.donator.cz

Vyberete účel svého daru a finanční částku

Vyberete platební metodu

Děkujeme

Po registraci obdržíte kartu Donátora s identifikačními údaji.

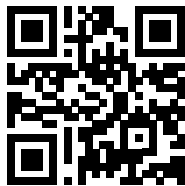
Arcibiskupství pražské Vám každoročně do konce ledna zašle emailem potvrzení o poskytnutých darech použitelné pro snížení daní za uplynulý rok.

Nový způsob podpory kněží a církve

Vytváříme velkou rodinu dárců, kterým záleží na budoucnosti Arcidiecéze pražské.

Každý farník může dle svých možností podpořit své kněze anebo přispět na další projekty.

Zaregistrujte se na:
praha.donator.cz

Arcidiecéze pražská

PODPORA KNĚŽÍ A DARY FARNOSTEM

Aplikace DONATOR

DONÁTOR

DONÁTORSKÝ PROGRAM

s možností pravidelného i jednorázového daru

100
kč / měsíc

200
kč / měsíc

500
kč / měsíc

1000
kč / měsíc

Částku
si zvolím sám

PODPORA MEZD KNĚŽÍ

Prostřednictvím Donátora můžeme každý z nás každoročně přispět na službu kněží Arcidiecéze pražské. Zasláné dary budou použity výhradně na mzdy našich duchovních správců.

FARNOSTI

Donátor umožňuje přispívat dary na činnost vlastní farnosti.

ŠKOLSTVÍ

Možnost podpořit rozvoj církevního školství. Např. rekonstrukci Arcibiskupského gymnázia nebo stavbu Logopedické školy svaté Ludmily.

CHARITA

Přispíváme a pomáháme svými dary těm, kteří si sami pomoci nemohou.

Z ČEHO HRADÍ ARCIBISKUPSTVÍ PRAŽSKÉ MZDY KNĚŽÍ?

- Z darů farníků prostřednictvím Donátora.
- Z příspěvků z hospodářské činnosti Arcibiskupství pražského, farností a skupiny AP (nadace a s. r. o.).
- Do roku 2029 z postupně klesajících příspěvků státu na činnost církve.
- Celkové mzdové náklady na odměňování duchovních činí 82 mil. Kč ročně.
- Ve služebním poměru máme 232 kněží = 206 plných/přepočtených úvazků.
- Průměrná hrubá mzda na jeden plný úvazek kněze činí 23 461 Kč měsíčně.

FOND NA MZDOVOU PODPORU KNĚŽÍ

- Jedná se o účetní fond Arcibiskupství pražského, který slouží na hrazení mezd kněží.

praha.donator.cz

DONÁTOR.CZ 2024

OTÁZKY A ODPOVĚDI

HLAVNÍ INFORMACE

S příchodem roku 2024 startuje internetová aplikace DONÁTOR.cz, kterou naleznete na webové adrese praha.donator.cz. Jejím prostřednictvím budou moci farníci Arcidiecéze pražské přispívat svými dary přímo do Fondu na mzdovou podporu kněží namísto dosavadní praxe procentních odvodů z běžných farních sbírek a účelových sbírek ve prospěch Fondu sv. Vojtěcha. Nejedná se o revoluční změnu, ale o posun k efektivnějšímu využití elektronických bezhotovostních platebních metod, jakož i k větší míře zapojení věřících na financování potřeb arcidiecéze.

Zde jsou shrnuty odpovědi na klíčové otázky k projektu DONÁTOR.cz, respektive k Fondu na mzdovou podporu kněží.

1

Fond na mzdovou podporu kněží vs. Fond sv. Vojtěcha: v čem se liší?

Odpověď: Účetní Fond sv. Vojtěcha formálně mění svůj název na Fond na mzdovou podporu kněží (dále jen Fond). Avšak účel Fondu zůstává stejný: shromažďovat finanční prostředky využívané výlučně na osobní náklady (mzdy) kněží Arcidiecéze pražské.

2

Jak se mění způsob odvodů z farních sbírek do Fondu?

Odpověď: V roce 2024 se ruší procentní odvody z farních sbírek (10 % z částky nad 100 tis. Kč). Místo toho je ordinářem stanovena částka, kterou farnost v daném roce odvádí do Fondu.

3

Jak je stanovena částka odvodu farnosti do Fondu?

Odpověď: Výpočet vychází z celkové částky odvedené ze sbírek farností v předchozích letech, tj. 5,5 mil. Kč (7 % nákladů na mzdy duchovních). Po přepočtu na evidované dospělé návštěvníky bohoslužeb (věk 18+) částka na jednoho věřícího vychází 200,- Kč ročně. Odvod stanovený pro jednotlivé farnosti tak odpovídá násobku 200,- korun a počtu návštěvníků bohoslužeb podle výsledku předchozích sčítání.

4

Jakým způsobem se bude odvod farnosti vybírat/platit do Fondu?

Odpověď: Dospělí farníci jsou žádáni, aby tuto částku za svou farnost nově darovali prostřednictvím internetové aplikace DONÁTOR.cz. Každý farník může přispět darem dle svých možností na odvod do Fondu za svou farnost, ale i za farnost jinou dle své vlastní volby. Dále na rok 2024 zůstává určena pouze jedna účelová kostelní sbírka na Fond namísto předchozích čtyř. V případě dostatečné výše darů prostřednictvím aplikace DONÁTOR.cz již v následujících letech žádná sbírka na Fond vyhlášená nebude.

5

Kdo může přispívat prostřednictvím aplikace DONÁTOR.cz?

Odpověď: Kdokoliv. Stačí se v aplikaci zaregistrovat na internetové adrese praha.donator.cz. Zaregistrovaní donátoři obdrží své autentické číslo a poštou donátorskou kartu. S kartou budou postupně spojeny drobné benefity.

6

Co když se prostřednictvím aplikace DONÁTOR.cz a zmíněné účelové sbírky nevybere stanovená částka odvodu farnosti do Fondu?

Odpověď: Pokud dobrovolné dary farníků prostřednictvím aplikace DONÁTOR (plus výnos výše zmíněné účelové sbírky) nedosáhnou stanovené částky ročního odvodu farnosti do Fondu, příslušná farnost doplní sumu z farních sbírek či z jiných zdrojů.

7

Co když dobrovolné dary farníků prostřednictvím aplikace DONÁTOR.cz přesáhnou stanovenou částku ročního odvodu farnosti do Fondu?

Odpověď: Pokud farnost do Fondu vybere více, než jí bylo stanoveno, pak se farnost sama rozhodne, na jaký účel 50 % ze sumy převyšující stanovenou částku určí: může částku buď ponechat ve Fondu jako zálohu na odvod v příštím roce nebo ji použije ve farnosti či ji určí na charitu. Druhá polovina přeplatku zůstane automaticky ve prospěch Fondu.

Cílem tohoto nastavení je zvýšená motivace farníků k podpoře vlastní farnosti (resp. ponechat farnosti část vybraných prostředků k vlastnímu rozhodnutí).

8

Zůstane částka ročního odvodu farnosti do Fondu dlouhodobě stabilní nebo se bude měnit?

Odpověď: Státní příspěvek na činnost církve se bude postupně snižovat a v roce 2030 definitivně skončí. V roce 2043 obdrží arcidiecéze poslední finanční náhradu za nevydaný majetek. Pro zajištění financování hlavní činnosti arcidiecéze bude tudíž potřeba nejen posílit vlastní zdroje pocházející z výnosů investic a hospodářské činnosti, ale i podporovat věřící k větší míře spolufinancování duchovní služby formou darů.

Současné nastavení odvodů farností přes DONÁTOR.cz by mělo generovat 5,5 mil. Kč, tedy přibližně 7 % zdrojů na platy duchovních. Aby byla zajištěna nejen kompenzace za blížící se konec státních dotací, ale také přiměřená dynamika platů duchovních, měla by se postupně zvyšovat i částka ročního odvodu farností do Fondu. Samozřejmě s ohledem na ekonomickou realitu.

9

Nahrazují odvody přes DONÁTOR.cz také dosavadní příspěvky farností z jejich hospodářské činnosti do Fondu?

Odpověď: Ne. Příspěvky farností do Fondu z jejich hospodářské činnosti se nemění. Účtují se však mimo aplikaci DONÁTOR.cz.

Nadále platí pravidlo odvodů v pásmech 0 % z části příspěvkového základu do 100 tis. Kč; 10 % z části příspěvkového základu od 100 tis. Kč do 1,5 mil. Kč; 15 % z části příspěvkového základa

du nad 1,5 mil. Kč. Za příslušný kalendářní rok je příspěvek farnosti do Fondu splatný zálohou splatnou do 30. 9. ve výši poloviny příspěvku do Fondu v předchozím roce a doplatkem příspěvku farnosti ve výši rozdílu celkového příspěvku farnosti a zaplacené zálohy (do 31.3. roku následujícího po příslušném roku).

10

Může donátor přispět darem i na jiné farnosti než na tu, ke které se zaregistroval v aplikaci DONÁTOR.cz?

Odpověď: Ano, může. Během nastavení platby donátor zvolí ze seznamu požadovanou farnost a platbu jí odešle. V aplikaci je u každé farnosti informace o souhrnné sumě přijatých darů a kolik zbývá vybrat ze stanoveného odvodu do Fondu. Údaje jsou aktualizovány jednou denně.

11

Jak aplikace DONÁTOR.cz rozpozná, které farnosti je konkrétní platba určena?

Odpověď: Každá platba na účet Fondu je přesně specifikována prostřednictvím 8místného specifického symbolu (identifikace Fondu, farnosti a projektu), resp. 8místného variabilního symbolu (identifikace plátce registrovaného i anonymního).

12

Jaké jsou další funkce aplikace DONÁTOR.cz?

Odpověď: Prostřednictvím aplikace DONÁTOR.cz může uživatel přispívat také přímo do sbírky jednotlivé farnosti (celá vybraná částka je každý měsíc převedena na účet příslušné farnosti) anebo na určené projekty AP v oblasti školství či charity.

13

Jak donátor obdrží potvrzení o daru použitelné na snížení daní?

Odpověď: Potvrzení bude donátorům zasláno každoročně do konce ledna emailem nebo si ho můžou stáhnout přímo z internetu. Potvrzení je vydáno pro odečtení hodnoty bezúplatného plnění od základu daně z příjmu ve smyslu § 15 zákona 586/1992 Sb. v platném znění.

O Svátostech

SVÁTOST BIŘMOVÁNÍ

Biřmování je svátost křesťanské dospělosti. Pokřtěnému se touto svátostí svěřuje pověření ke službě v církvi – ovšem jiného druhu, než je tomu při svátosti svěcení. Biřmovaný přijímá především službu svědectví pro víru a službu osobní oběti pro bližní. K tomu je posvěcen a uschnout zvláštními dary Ducha. Tyto dary Ducha svatého ještě více připodobňují křesťany Ježíši Kristu, naplňují je silou, aby mohli vydávat svědectví Kristu a tak ve víře a lásce vytvářet jeho tajemné tělo. Věřícím se přitom vtiskuje charakter, neboli pečeť Páně.

K lepšímu pochopení můžeme použít srovnání s přirozeným během života. V něm se dítě už svým zrozením stává příslušníkem svého národa a občanem své země. K plným právům a současně i plnění svých povinností dospívá až dosažením určitého věku. Pak teprve má všechna práva, současně však jako občan je povinen přispívat podle svých sil k prospěchu společnosti, v níž žije.

Křtem nabylo dítě práva náležet Kristu a jeho církvi, biřmováním dosahuje všech práv a povinností dospělého křesťana, k čemuž se mu dostává po-

třebných darů Ducha. Biřmovaný tak má být „světlem světa“ a „solí země“. Některý z nich může být povolán podle míry svých schopností a darů Ducha svatého k vyšší a odpovědnější službě. Dary se myslí především moudrost, rozum, rada, síla, umění, zbožnost a bázeň Boží. Neomezujeme se však jen na tento výčet.

Ve Skutcích apoštolů se dozvídáme, že Petr a Jan odcházejí do Samaří, modlí se za věřící, vkládají na ně ruce a oni přijímají Ducha svatého (Sk 8,14-17). Tento prostý obřad se v různých liturgických oblastech různě vyvíjel. Přibýlo k němu pomazání svatým křížem. Na východě zůstalo biřmování i nadále spjato se křtem a právo biřmovat bylo všeobecně postoupeno kněžím, namísto biskupů. Spojení s biskupem zůstalo vyjádřeno tím, že svaté křížmo světil biskup. V západní církvi došlo k oddělení od křtu. Pokřtění byli posíláni do biskupova sídla, a později biskup sám procházel diecézí a biřmoval v jednotlivých farnostech. Při tom docházelo i ke zvýšení věkové hranice pro přijetí biřmování (dnes u nás 13 let).

Biřmování má být udělováno zpravidla ve mši svaté, aby byl zřetelnější princip uvedení do křesťanského života,

k němuž náleží i přijetí eucharistie. Řádným udělovačem svátosti biřmování je biskup, což vyjadřuje těsné spojení biřmovance s církví. Prostí kněží mohou biřmovat jen v určitých případech: Jestliže na základě pověření křtí dospělého nebo dítě školního věku, nebo jde-li o věřícího v nebezpečí smrti, není-li možno pozvat biskupa.

Jako při křtu, také při biřmování mají být kmotři. Když je to možné, měli by to být titíž kmotři, kteří byli při křtu, aby se tak znovu vyjádřila souvislost mezi křtem a biřmováním. Spojitost biřmování se křtem je zvláště dobře vyjádřena tím, že se při něm zříkáme zla a vyznáváme víru, podobně jako tomu bylo v křestním obřadu. Při křtu toto konali zástupně rodiče a kmotři, při biřmování to již činí dospělí křesťané sami za sebe, a to po důkladné přípravě a úvaze. K jejich vyznání se připojuje i celé shromáždění svým souhlasem. Biřmovanci tak splývají s věřící obcí v jeden celek.

Po modlitbě za biřmovance se svátost uděluje tím, že udělovač maže křížem biřmovance na čelo vkládaje na něho ruku se slovy: „Přijmi pečeť daru Ducha svatého“. Přitom ten, kdo biřmovance přivedl, drží ruku na jeho rameni a pronese biřmovací jméno svého kmoťence. Po vlastním znamení, kterým byla svátost udělena, pozdraví biskup biřmovaného slovy: „Pokoj tobě“. Jakmile je svátost udělena udělena všem žadatelům, přednášejí se přímluvy – prosby za biřmované, jejich rodiče i církev, za všechny lidi. Je to opět prvek, který spojuje biřmované s celou církví, se společenstvím dospělých věřících, k nimž od tohoto okamžiku plnoprávně náležejí.

Na poslání biřmovaného bychom neměli hledět jako na jeho soukromou zálibu. Je to především povolání Boží a také důsledek plynoucí z milosti, jež se při biřmování uděluje. Je to start služby v církvi, jímž to podstatné začíná (nikoliv končí).

Skupinka těch, kdo se připravují na biřmování, na víkendovce u sester Boromejek v Prachaticích

P. Jan Dlouhý

Anketa – biřmování

Naše anketa je tentokrát zaměřena na svátost biřmování. Účastníci odpovídali na tyto otázky:

- 1. V kolika letech jsi byl/a biřmován/a? 2. Jaká je tvoje nejsilnější vzpomínka? 3. Jak vnímáš pomoc Ducha svatého ve svém životě?**

Petr Umlášek:

1. Bylo mi 18.
2. Biřmování bylo v mém životě vlastně dovršením konverze. Byť pokřtěný, ve víře jsem vychováván nebyl, ale v průběhu studia na gymnáziu jsem se začal seznamovat s vírou a potkal několik lidí, kteří mě na této cestě velmi ovlivnili (včetně Moniky, která se později stala mojí ženou). V průběhu školního roku 1987/88 jsem absolvoval přípravu a na svátek Sv. Jana Nepomuckého jsem poprvé přijal svátost smíření a eucharistii. Asi týden na to jsem maturoval a v červnu jsem byl biřmován. Moje nejsilnější vzpomínka se pojí s pocitem naplnění a vděčnosti, který jsem tehdy pociťoval. Rozhodně jsem se necítil dospělý, ale věděl jsem, že jsem vybaven pro další cestu životem.
3. Zažil jsem v životě několik období, kdy jsem na nějaký čas ztratil důvěru, jestli co dělám a cesta, po které jdu, má nějaký smysl. Přesto jsem vždy měl a mám hluboko v sobě jistotu, že když se podvolím a otevřu se božímu působení, tak do sebe vše zase zapadne a smysl toho, co mne potkává, se zase objeví a já budu vědět jak dál. To v tuto chvíli vnímám ve svém životě jako největší pomoc Ducha svatého.

Monika Umlášková:

1. Bylo to asi hodně brzo. Odhaduji, že mi bylo 11 let. Kardinál Tomášek se tehdy obával, že se prohloubí perzekuce ze strany komunistického režimu z důvodu jeho již otevřené podpory Charty 77 a jeho boje za svobodu církve. Byla tedy tendence biřmovat co možná nejvíce lidí – i v nižším věku, dokud je to možné.
2. Vzpomínám si na obrovské množství lidí včetně mnoha biřmovanců v katedrále svatého Víta a na slavnostní a radostnou atmosféru.
3. V případě důležitého rozhodnutí, „neřešitelné“ situace, napravení vztahu s lidmi nebo potřeby něco důležitého říct, aby to nevyznělo špatně, anebo třeba něco vytvořit, je obrovský rozdíl, když poprosím a otevřu se pomoci Ducha Svatého. V některých situacích vůbec nechápu, že mi to tak dlouho trvalo a tvrdohlavě jsem chtěla všechno vyřešit sama. A pak ten nepopsatelný zážitek, kdy se nechám vzít za ruku, nechám si nastavit jiný pohled a směr.

Hanka Maršíková:

1. Bylo mi kolem 13 let.
2. V tom věku jsem měla velkou radost ze zlatého prstýnku od kmotry na upomínku, ale brzy jsem o něj

přišla.

3. Vnímám, že působil jako Rádce při mých důležitých rozhodnutích, ale dochází mi to často až dodatečně. Vidím, že kdyby bylo jenom na mně, tak bych se rozhodla jinak a nebylo by to ono. Jako Pomocníka a Těšitele jsem ho pocítila například, když bylo u nás po požáru. Odcházela jsem od té spouště po schodech a nepřepadlo mě zoufalství z toho, co se stalo, ale vděk za to, co bylo, co jsme tam spolu prožili, jak jsme to spolu budovali a užívali si s celou rodinou skoro dvacet let. Je to „normální“?

Jarda Maršík:

1. Biřmování jsem přijal už v pokročilém věku. Bylo mi 67 let a den si také pamatuji, pěkné datum 5.5. i krásný slunečný den, a svátícího biskupa Káju Herbstu.
2. Výrazně se mi zapsalo do paměti, kromě samotného obřadu, setkání s kamarádem, který mě obdaroval malým dárkem a k tomu mi řekl, že můj obličej je celý rozzářený, o čemž jsem sám nevěděl.
3. Určitě působí, ale skoro nikdy si to v ten moment neuvědomuji a dochází mi to dodatečně. Zpravidla je to v situacích, kdy při rozhodnutích došlo k umenšení mého ega.

Jiřka Romová:

1. Nevím, kdy jsem byla přesně biřmovaná, byla to hromadná akce po revoluci. Bylo mi tedy 12 či 13 let.
2. Euforie ze svobody, že už se může..... davy lidí, tehdy bylo biřmováno najednou velké množství lidí, mladí, staří.
3. Vnímám pomoc Boží jako takovou, v mnoha oblastech. A nevím, jestli lze vůbec říct: za toto vědím Otci, za tohle Synu a tahle věc byla jistě díky Duchu sv.

Jirka Rom:

1. Svátosti křtu a biřmování se mi dostalo během velikonoční vigílie ve 27 letech. Milost Boží se rozlila kostelem sv. Voršily...
2. Manželčina ruka na rameni a neopakovatelně krásný pocit po těle od daleko mocnější ruky. Později jsem měl tu čest být opakovaně biřmovacím kmotrem. Moje ruka na rameni a stejně krásný pocit po těle. Opakující se mimořádný fyzický prožitek.
3. Z Boží trojice mám k Duchu svatému nejbližší. Přítel, pomocník, opora za jakékoliv situace. Občas si říkám, jak jsem bez něho mohl žít? A pokaždé si uvědomím, že byl se mnou od počátku, jen jsem to nevěděl.

Bůh v mém životě

Patricie Severová

Bůh v mém životě – je. Kdyby nebyl, byla bych už dávno v koncích. Vyrůstala jsem ve věřící rodině, kde byla víra tak nějak samozřejmě přítomná, ale nebyli jsme k ní nuceni, byla nám nabídnuta jako pozvání. Od té doby vím, že mnohem víc než příkazy působí příklad (třeba rodičů), který má člověk před očima a postupně ho napodobuje tak, jak je k tomu zralý. Pro formování

mé víry v dětství byl velmi důležitý pan farář Hřebík, ke kterému jsem chodila tajně na náboženství. Uvedl mě, tehdy osmiletou, do čtení a smyslu biblických příběhů tak, že z toho čerpám dodnes. Z dospělosti si vzpomínám na dvě důležité chvíle (při)obrácení. První, když jsem asi před devíti lety zjistila, jak krásné je Boha jen tak chválit. Plavala jsem v Chorvatsku v moři a najednou mě napadlo to prostě zkusit. Ničeho jsem nechtěla dosáhnout, jen jsem chválila. Byl to nádherný zážitek. Druhá chvíle, vážnější, byla možná o dva, tři roky později. Došlo mi, že pokud chci opravdu s Bohem žít a věřit mu, musím s ním počítat jinak než do té doby. Víc reálně. Ne jako s abstrakcí, představou, ale musí být pro mě opravdovou bytostí, jako můj muž, děti, kamarádi. Jako někdo, kdo je tady nezávisle na mých myšlenkách. Těžko se to vysvětluje a dodnes se to učím. Na druhou stranu je v tom velká úleva – já nemusím zařizovat všechno, abychom

spolu byli. Aby se něco stalo. Naopak, mohu to nechat na Něm. A jen si udělat čas, ztišit se, zeptat se – jsi tu? (vím, že jo). Co tomu říkáš? A pak se nechat překvapit.

Život s Bohem je plný dobrodružství a požehnání. Nejde vždycky všechno hladce a jednoduše, a někdy jako v napínavém filmu není do poslední chvíle jasné, jak to dopadne. Víím ale, že se mu můžu svěřit. Někdy si myslím, že si skrže mě prostě užívá to, co dělám – jako je to v tom verši „nežiji už já, ale žije ve mně Kristus“. Chodíme spolu hrát si s lasery a cestovali jsme po světě. Díky Němu mám úžasného muže a rodinu, o kterou se můžu opřít. Stál při mně, když přišla těžká nemoc a pomohl mi se z ní dostat. A i když nemám žádnou jistotu, co bude dál, víím, že On u toho bude. A v tom je naděje a radost. Není nikdo, kdo by mě měl radši. Stejně jako vás.

Patricie Severová

Farní zahrada

Oáza není jen spolek mníšeckých nadšenců, kteří organizují nejrůznější akce hlavně pro děti, ale také budova na farní zahradě. Díky úsilí členů Oázy je v této budově připraven hezky zrekonstruovaný sál s pódium, místnost s lednicí a regály s nádobím a také kuchyňka a sociální zařízení.

V minulém roce jsme se rozhodli dění v budově Oázy trochu oživit. Vytvořili jsme skupinku farníků, která se stará o budovu a také připravuje program. Chceme, aby budova a zahrada sloužily hlavně farnosti, ale také bychom ji chtěli nabídnout veřejnosti. Pro tyto účely jsme vytvořili provozní řád pro pobyt v areálu a také pravidla k případnému pronájmu.

Tyto dokumenty je možné najít na stránkách farnosti v záložce Farní zahrada. Zde je také kalendář akcí, které se na zahradě a v budově Oázy konají. Pokud byste chtěli farní zahradu a budovu Oázy využít pro akci například své rodiny, můžete se v kalendáři podívat, zda je ve vámi zamýšleném termínu volno, a pak si zahradu zarezervovat, nejlépe na mailu: kacovska.eva@seznam.cz, nebo po domluvě s panem farářem. Dění na zahradě je také možné sledovat na Facebooku: Farní zahrada Mníšek pod Brdy.

V minulém roce se nám podařilo velké vylepšení, stará kuchyňská linka byla nahrazena novými vzdušnými regály a nádobí protříděno tak, aby zde byly jen funkční

a praktické věci. Kromě tradičních akcí, jako je Posvícení či počiny Rorejsů, jsme zorganizovali Deskohraní pro děti, sérii podzimních duchovních cvičení a přednášky. Tento rok sál slouží jako zázemí pro zkoušky farních divadelníků a plánujeme také postní sérii setkávání nad Bibli. Pokud byste měli zájem se přidat k týmu, který se o zahradu a budovu Oázy stará, nebo byste měli jakýkoli nápad ohledně programu, ozvěte se na výše zmíněný mail nebo panu faráři. Budeme rádi, pokud tento prostor zahrnete do svých modliteb, aby byl místem, kde roste naše víra a prohlubují se dobré vztahy ve farnosti i v širší komunitě Mníšku pod Brdy. Děkujeme.

Eva Kácovská

Farníci vzpomínají

Mníšečák na slovo vzatý

Pan Josef Krupička je opravdový mníšecký rodák. Narodil se v domě, kde jsme si povídali a tvořili toto vzpomínání. A v Mníšku, v domě pod Sequensí, žije dodnes. Sáňkoval se strání, kde je dnes vilová čtvrť, zažil přechod fronty, zlatou éru Kovohutí i s jejich smogem, i to, že se donášelo na farníky. Ale popořádku. Pan Krupička se narodil za války, kterou prožili s rodiči a starším bratrem celkem v klidu v Mníšku, právě pod Sequensí. V pětačtyřicátém roce tudy ustupovala německá Schörnerova armáda, tehdy prý rodiče zažili strach. Jednou v noci zabušili na dveře tři vojáci se samopaly na dveře a chtěli vodu do chladiče u auta. Tatínek uměl německy, tak jim rozuměl. Rodiče tehdy ještě neměli vykopanou studnu, a proto chodili pro vodu k sousedům. Tatínek to německým důstojníkům řekl. Byli překvapení, že na ně mluví německy, a šli k sousedům. Netrvalo dlouho a zase byli v noci překvapeni. Tentokrát ale ruskou Malinovského armádou. I oni potřebovali vodu. Byli rozloženi všude kolem, u Krupičků se ubytovali na zahradě, vařili u nich v kuchyni, obydleli spodek domu, rodina bydlela v prvním patře. Vojáci byli po Mníšku všude. Na zámku, tady na Sequensi, a tam hráli divadlo v altánu, který tam stojí dodnes. Později se všichni stáhli do lesa na Kvíkalku. Chovali se celkem slušně, ale potom se musel les znovu osázet a vyčistit od munice a železa. Když odjížděli a loučili se, tak se paní Krupičková ptala, proč nepozvou také souseda, co jim dával vodu? Na to jí důstojník odpověděl: „Nět, eto komunist!“ Takže už tehdy byly mezi Rusy rozdílné názory, směje se pan Krupička.

První až pátou třídu navštěvoval Josef Krupička v budově dnešní pošty a měšťanku pak v dnešním Městském úřadě. Jedna třída byla také na statku Šubrdů, dnes tam bydlí kominík pan Znamenáček. Současná základní škola byla postavena v roce 1956, to už byl pan Krupička v osmičce.

Náboženství se učili od první do třetí třídy, ale kněz byl odvolán, protože v místní škole působil velmi komunisticky za-

ložený učitel Černý. Usiloval například o přejmenování našeho náměstí na Stalinovo. Byl velmi zaměřený proti církvi, nadával do flandáků a také se postaral o konec výuky náboženství v mníšecké škole. Když umřel Stalin, tak byla před farou postavena tryzna a tam děti, včetně pana Krupičky, stáli v pionýrském kroji stráž. No, a pak se to zanedlouho u Gottwalda opakovalo. Náboženství pokračovalo až v sedmé třídě, kdy sem přišel pan farář Janků, který předtím působil jako misionář, a ten to na Mníšku opravdu „rozjel“. Nechal opravit kostel i kostelní věž a učil náboženství tak, že to děti moc bavilo – ale pan Krupička už byl v poslední třídě a brzy šel do učení. Rodiče se moc s komunisty nepřátelili, tak na školy nebylo ani pomyslení, vyučil se proto v Plzni soustružníkem. Po Plzni se vrátil zpátky do Mníšku. Otec pana Krupičky byl hodně nemocný a potřeboval pomoc, proto Josef nastoupil do Kovohutí. Později si dodělal při zaměstnání průmyslovku. Biřmovaný byl až v roce 1968, kdy se režim uvolnil. Biřmoval je v místním kostele sv. Václava biskup František Tomášek.

Rodiče pana Krupičky měli Narpu dole na náměstí (papírnictví je tam dodnes), maminka tam prodávala potřeby do školy, hračky a sportovní věci. Tatínek byl brzy v invalidním důchodu, tak mamince pomáhal. Byl to rozený obchodník, za první republiky obchodoval s kávou. Později pracoval u svého bratra, který měl v Praze na Andělu Uhelné sklady. A jak tatínek prodával po Praze uhlí, udělal si mezi zákazníky spoustu známých, například režiséra Friče, ale i další umělce a malíře. A oni, když neměli peníze, tak platili vším možným: svými obrazy, knihami a jinými dnes už skvosty. Od Friče dostal například obrovský kaktus. A tak rovněž díky svému talentu tatínek rozšířil v mníšecké Narpě sortiment. Tehdy se rodičům dařilo. „Jak se Mníšek změnil? No hodně. Když jsem chodil do první třídy, tak nebylo ani staré, ani nové sídliště, do školy jsme chodili – říkalo se „po Trúbech“, to je dnešní cesta od sídliště sem k nám pod Sequens. Poslední budovou byl dům pod Sequens. Poslední budovou byl dům Dekastelových a ovčín, dnes tam má

Josef Krupička

pan Keyř studnařství a stojí tam činžák. Bývalo tam také zahradnictví Muňových. Pak se šlo sem nahoru alejí, trávou, polní cestou. Zahradnictví patřilo k zámku. Pan Muňa pracoval pro barona, a když pak po válce pana barona odsunuli, daroval zahradnictví panu Muňovi za dobré služby. Později bylo stejně znárodněno a Muňovi dostali zahradnictví zpátky až po sametové revoluci“, vzpomíná pan Krupička.

„No a pak už se začalo stavět staré sídliště. První domy byly tři dvojdomky a svobodárna. To pro horníky, kteří rubali pod Skalkou. Kolem nás tady po Řevnické jezdily nákladáky plné rudy, vozily to na haldu. Později byl vykopán tunel, a to se ruda dopravovala tunelem rovnou do Hrudkoven. Následně těžba ustala, protože ruda nebyla kvalitní. Dnes je tunel se šachtami pod Skalkou přístupný jako zajímavost. Tehdy tu bylo prachu a smogu, komín v areálu Kovohutí, co byl nedávno odstřelený, ten kouřil ve dne v noci. Ráno napadl sníh a v poledne už byl černý. Když jsme jako děti couraly trávou, vracely jsme se domů s černými kalhotami až po kolena. Když jsem si dodělal průmyslovku, pracoval jsem v Hrudkovnách jako mistr technolog pro přípravu výroby. Sice mělo vedení nejdřív námitky, protože jsme byli nábožensky založená rodina, ale jeden komunist, Tonda Pecka, který byl společně s mým švagrem myslivec, se za mne zaručil. Měl jsem pod sebou kolem padesáti zaměstnanců. Začalo se stavět a rozrůstat sídliště, ředitelství Hrudkoven si postavilo dům s kanceláři, tam co je dnes „důchodák“. Když skončila těžba, tak skončilo

i ředitelství a dům se přestavěl pro potřeby seniorů“, pokračuje ve vzpomínání pan Krupička.

„Návštěvnost kostela a fary nebyla za socialismu velká, chodily tam stále stejné tváře. Po letech jsem se sešel s jedním kolegou a ten se účastnil zasedání na úřadě. Prý tam ležel sešit – byl to sešit nějakého udavače, který si do něj zapisoval, kdo a kdy navštěvoval kostel. Nahoře, směrem ke kostelu, bývalo okno a tam ten dotyčný sedával a pozoroval. Moje jméno tam bylo zapsané také. Do kostela jsme chodili se strachem, v práci si nás dobírali a koukali na nás skrz prsty. Ale přes kostel jsem se seznámil se svojí manželkou. Chodili jsme k Jožkovi Musilovi na společenství, byl to moc vzdělaný člověk a krásně vysvětloval vše kolem náboženství. A tam chodila i moje pozdější manželka. Dnes je vše jinak. Kostel je plný dětí a radosti. Chodíme tam jako domů, mezi přátele“, usmívá se pan Krupička.

Pan Krupička má tři děti, dvě dcery Patricii a Lucku a syna Pepíka, čtyři vnuky

a jednu vnučku. Všechny děti a vnučata jsou vychovávány k víře. Víra v Boha pomáhala celé rodině v dobách dřívějších a těžkých, za socialismu, ale i nedávno. Nejstarší dcera pana Krupičky onkologicky onemocněla. Museli jí vyměnit kloub a podrobila se operaci hlavy Gama nožem. Její kolega v zaměstnání dal za ni sloužit mši v polské Čenstochové. Když později přišla do nemocnice na kontrolu,

tak jí paní doktorka oznámila, že je v pořádku a že kdyby neviděla na vlastní oči uzdravení z tak těžkého postižení, tak tomu neuvěří. Krupičkovi děkují Bohu. Tímto krásným zážitkem končíme dnešní vzpomínání. Za Stopy přejeme panu Krupičkovi a všem jeho blízkým hodně zdraví a radost z velké a šťastné rodiny.

Alexandra Merunková

Bývalá škola, dnešní pošta

Tip na dobrou knihu

Nedělní promluvy – Vojtěch Kodet

Kniha Vojtěcha Kodeta Nedělní promluvy, roční cyklus A, se ke mně dostala jako dárek k mému křtu. Jedná se o první knihu celkem třídílné sady zabývající se úryvky evangelia, které se předčítají při nedělních bohoslužbách. Vojtěch Kodet zde předkládá krátká zamyšlení, která vám nejen pomůžou se na nedělní liturgii připravit předem, ale mohou i přinést nový úhel pohledu.

Pater Vojtěch Kodet je římskokatolický kněz, teolog, exercitátor a bývalý exorcista. Spoluzaložil Karmelitánské nakladatelství, v němž sám vydal několik drobných publikací (například sbírku Mariánské modlitby). Od roku 2002 je externím vyučujícím na Cyrilometodějské teologické fakultě Univerzity Palackého v Olomoci. Na internetu lze najít jeho velmi hezky zpracované webové stránky, kde si mimo jiné lze poslechnout jeho přednášky a kázání, či si projít sekci s názvem Uvedení do neděle, kde najdete další úvahy k evangelijním úryvkům.

Kniha je přehledně rozčleněna podle jednotlivých nedělí v roce, každá kapitola obsahuje úryvek evangelia a pak krátké, jedno či maximálně dvoustránkové zamyšlení nad daným textem. Pro mě samotnou je Bible stále plná překvapení, při každém dalším přečtení objevím něco nového, čeho jsem si při předchozím čtení třeba nevšimla, nebo jsem si to vyložila

jinak než bych měla. Možnost přečíst si, co z daného úryvku evangelia oslovilo někoho jiného, tak pro mě byla velmi zajímavá a umožnila mi podívat se na evangelia zase jinými očima.

Na závěr bych ráda uvedla několik citátů, které ve mně při čtení knihy nejvíce rezonovaly:

„Pán přichází každý den.“

„Evangelijní bdělost [...] znamená žít s Pánem v každém přítomném okamžiku.“

„Celý život musíme revidovat své představy o Bohu, a to podle Boží ikony, kterou je Ježíš.“

„[Ježíš] s námi spojil svůj život a jde s námi, a to i po cestách, jimiž se mu vědomě vzdalujeme.“

„Bůh se o nás postará, vždyť nás miluje víc, než jsme schopni milovat sami sebe.“

„Církev není společenstvím čistých, ale shromážděním hříšníků, které Pán očišťuje a uzdravuje.“

„Nikdo není na nesení svého kříže sám, a když se spojí s Kristem, on mu jeho kříž nadlehčuje.“

Dominika Moulíková

Služba farních zvonů

Každou neděli ráno, ale i při významných událostech slýcháváme, jak bije srdce svatého Václava. Srdce velkého zvonu, který je usazen ve věži kostela sv. Václava a taktéž nese jméno tohoto světce, pravidelně rozeznívají mníšecí zvoníci.

Zvuk zvonu, svolávající farníky ke slavení mše svaté, se nese nad Mníškem pod Brdy po celých deset minut. Je rozezníván mechanicky, protože spínač jeho elektrického pohonu je rozbitý. „Dříve se tady proto před nedělní mší svatou nezvonilo,“ vzpomíná P. Jan Dlouhý na začátky svého působení v roce 2009. Zeptal se tedy farníků, zda by někdo o službu mechanického rozeznívání neměl zájem. Tahání dlouhého provazu, který rozhoupe srdce do hlubokých úderů, okamžitě nadchlo několik lidí a toto nadšení přetrvává mezi zvoníky doposud.

Myslím na manželku a na všechny, co jsem měl rád

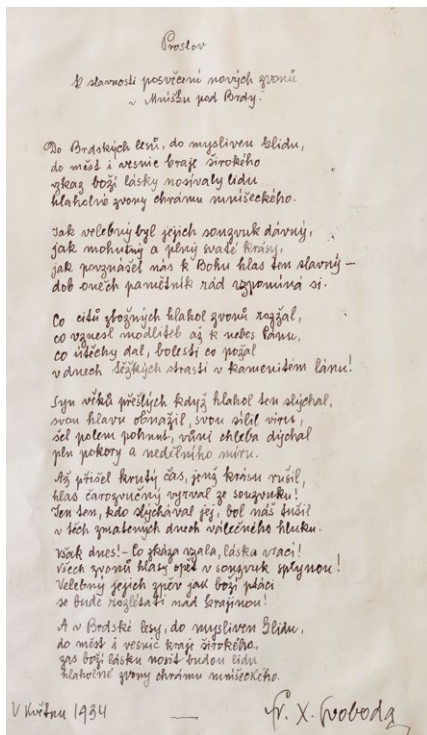
„Jsem asi nejstarší zvoník v Mníšku. Ke zvonění mě přivedla manželka a ani nevím, kolik už je to let, aspoň patnáct. Když zvoním, myslím na ni a na všechny, co jsem měl rád a kteří tu už nejsou,“

vzpomíná farník Josef Krupička. Zvonit chodí také jeho dcera, Patricie Severová, která říká: „Ke zvonění jsem se dostala přes mamku a tátu. Nechoďm na věž moc často, ale o to víc si to užívám. Moje specialita je zvonění před Půlnoční. V roce 2022 jsem kvůli nemoci vynechala a měla jsem velkou radost, že jsem se ke zvonům tyto Vánoce zase vrátila. Zvonění je pro mě symbolem naděje, zdá se mi, že hlas zvonu šíří do světa dobrou Boží zprávu.“

Svolávám ostatní lidi

O vzácnosti této služby mluví také Mirek Salcman. „Je to chvíle, kdy většinou vzpomínám na lidi, kteří jsou mi blízcí, a modlím se za ně, anebo jsem jen tak s Bohem zase jinou formou. Je to pro mě kontakt s nějakým starým řemeslem, nebo činností – abych nebyl tak velkorysý. Musím tam být včas, což je někdy trochu nárok. Mám rád staré pro-

story zvonice a kostelních půd, přijdu si v tu chvíli, když zvoním, nějak důležitý, protože vím, že teď mě řada lidí poslouchá, ať dobrovolně nebo nedobrovolně. Kromě toho je to princip svolávání do komunity – i to mně dává pocit důležitosti. Jsem také rád v partě ostatních zvoníků. Uvítal bych, kdybychom se někdy domluvili a šli si zazvonit na Zikmunda do katedrály sv. Víta, a pak i na pivo. Líbilo by se mi, kdyby byly prostor věže a také půda přístupné veřejnosti. Je to nádherný prostor, jakoby kostel naruby. Leč můj nápad udělat jakousi stezku na půdě s případnou výstavou, se zatím bohužel neujal. Chápu, že by to asi bylo nákladné, ale myslím, že nápad je to skvělý a sblížoval by kostelní a nekostelní. Moc toho nyní pro kostel nedělám, a tak jsem rád, že aspoň toto.“ Hluboký hlas zvonu potřebujeme někdy slyšet více než jindy. Nedávná tragédie na Filosofické fakultě UK byla jedním

Upomínka na svěcení zvonů z Mníšku v roce 1934

z momentů, kdy se zvon svatého Václava rozezněl do piety. A současně šlo o chvíli, kdy za provaz tahal nikoli zvoník, ale jím přizvaný host. Právě Miroslav Salcman přivedl klienty z terapeutické komunity Magdaléna.

Tluču na nebeskou bránu

Mezi další, také již letité zvoníky patří i Jiří Pšenička. „Zvoním na Mníšku už asi 15 let. Tehdy mi to nabídl Mirek Salcman a já u toho už zůstal. Beru to jako službu farnosti a městu. Kdybych uměl zpívat, možná bych zkusil i něco jiného. V mém rodišti zvonil můj táta, tudíž mám i pocit, že udržuji rodinnou tradici. Vedle 'běžného' nedělního zvonění jsem považoval vždycky za čest, když jsem jménem nás všech mohl například vzdát hold zemřelému Václavu Havlovi, obětem teroristických útoků ve Francii nebo obětem druhé světové války. Hlavně na zemřelé 'tam nahoře' – blízké i vzdálené – myslím často. Pokaždé

mám pocit, že tím zvonem tluču na nebeskou bránu a prosím: Pane, přijmi je mezi své vyvolené. Je to prostě moje modlitba. A také hezká ranní rozcvička na ramenní klouby. Vřele doporučuji všem, kteří by měli zájem náš klub zvoníků rozšířit.“

Zvon má v sobě něco magického

A posledním z mnou oslovených mníšeckých zvoníků je Libor Kálmán. Ten uvádí: „Mezi mníšecké zvoníky mě přivedl před dvěma lety Jirka Pšenička a já mu za tuhle šanci moc děkuji. Vystoupat těch 88 točitých schodů je pro mě o nedělním ránu výzva, kterou zhruba dvakrát do měsíce rád přijímám. Občas ke zvonění zvu své přátele mimo farní společenství a musím uznat, že i pro ně to je nevšední zážitek. Je až s podivem, jak možnost dotknout se provazu, rozhoupat zvon a dát to na vědomí do širokého okolí, dokáže nadchnout i lidi stojící (zatím)

mimo naši farnost. Zvon má v sobě něco tajemného, majestátního, možná až magického, a to okouzlení si v sobě my lidé nosíme evidentně po dlouhé generace. Náš svatý Václav zvoní v Mníšku už nějakých 360 let a za tu dobu musel oznamovat spoustu veselých i tragických věcí: zvonil k požárům, oslavoval konce válek, vítal vzácné hosty nebo připomínal významná výročí naší země. Myslím, že tyhle události má v sobě nějak zakódované a já jako zvoník se prostřednictvím jeho podmanivého hlasu můžu těch věcí pomyslně účastnit.“

P. Jan Dlouhý završí letos ve správě mníšecké farnosti 15. rok. Uvažuje o opravě elektrického spínače zvonu svatého Václava? „Není k tomu důvod,“ uzavírá. „Vážím si více lidské ochoty, než mačkání elektrického knoflíku.“

Karolína Peroutková

V roce 1917 bylo během rekvizic z kostela v Mníšku odvezeno sedm z celkem osmi zvonů.

Roku 1942 došlo opět k rekvizicím většiny zvonů v Mníšku, Kytíně, na Skalce, v Čisovicích a Seněšnici. Ve farní kronice je uvedeno: „Rok 1943. Opět uplynul jeden válečný rok a válka nebere konce. Smutně jsme se loučili s našimi milými a krásnými mníšeckými zvony. Litice válečná opět si je vyžádala. Počátkem dubna 1942 byly sejmuty z věže a dne 13. dubna odvezeny do Prahy. Byly odňaty tyto zvony: Svatý Michal, svatý Vojtěch, usmíváček a sanctusník. Ponechán zvon Svatý Václav.“

Můj oblíbený svatý

Sv. Tomáš Akvinský je mým biřmovacím patronem. Narodil se roku 1225 v Itálii, vstoupil do řádu Dominikánů a stal se jedním z nejvýznamnějších katolických teologů. V oněch dobách byste v knihovnách ještě nenašli oddělení duchovní literatury a ezoteriky. Pro tehdejší lidi šlo totiž o dvě zcela nesouvisející témata, knihy s vědou o Bohu se nacházely vedle těch o logice, přírodovědě a geometrii. A v tom měl sv. Tomáš proti nám výhodu, žil v době temna a nedozvěděl se tedy v raném věku od paní učitelky, že rozumem lze zkoumat jen objekty složené z atomů a částic. Nevěda o tom, začal Tomáš zkoumat Boha rozumem, s užitím logiky. Fakt, že Boží působení zakouší ve svém životě i všude kolem, pro něj činil Boha dostatečně blízkým a příhodným k rozumovému poznání.

Že Bůh není hmotný, dovodil Tomáš poměrně brzy, stejně tak, že je mimo prostor a čas, neskládá se z částí (částic) a je tedy zároveň jednoduchý a v jistém smyslu blízký, ale přesto i velmi složitý a vzdálený. Kdyby Yuri Gagarin jen lehce nahlédl do Summy Theologiae, stěžejního Tomášova díla, nemusel býval být tak rozladěn, když na oběžné dráze nenalezl Boha a nemusel tenkrát vypadat jako moula v onom zásadním momentu pro lidstvo. Tedy jen za předpokladu, že by nedopadl jako já, když jsem si tu knihu na střední škole skutečně vypůjčil, abych vzápětí zjistil, že je psána latinsky.

V té době jsem ještě nevěděl o sv. Tomáši nic, pouze to, že nás zřejmě zajímá stejné téma. Abychom pochopili, jaké téma to přesně bylo, musíme si uvědomit, že Tomášovi současníci z doby temna upřednostňovali před výzkumem přírodních fenoménů poznání toho, jak dobře naložit se svým životem. Toto téma se jim zdálo tak nějak bližší, neboť faktem je, že žijeme vlastně každý, kdežto hektolitry kyseliny sírové produkujeme

jenom někdo. V době temna samozřejmě nikoho ani nenapadlo, že by život mohl být také o ničem – to poměrně originálně dovodily až nejvýznačnější osobnosti filosofie 20. století.

Tomáš dokázal svým rozumem nalézt a popsat mnoho souvislostí mezi Bohem, ctnostmi, neřestmi, věcmi viditelnými a neviditelnými, osobou Pána Ježíše Krista a jeho životem, který je příběhem, o němž je tento vesmír. S mnoha zjištěními přišel Tomáš jako první: nahlédl, že Bůh je v jistém smyslu všude, že On je bytí samo; definoval způsob, jakým uvažujeme o skutečné přítomnosti Krista v Eucharistii, či jak nahlížíme svatou Trojici.

Studovat Tomášovu teologii je stejně složité jako studovat fyziku, proto není účelné, abychom si nyní všichni půjčili v knihovně Summu Theologiae. To už je lepší pustit si o něm některý z pořadů mého dalšího oblíbence b. Roberta Barrona, pro nějž je sv. Tomáš taktéž životním hrdinou.

Někdo ale na sv. Tomáše navázat musí. Vyjádřit znovu otázky, jimiž se zabýval, zformulovat současnými slovy přesně a pochopitelně jeho tvrzení a třeba s ním i polemizovat. Dělat to stejně, jako to dělal sv. Tomáš, který se nikdy nebál číst autory, s nimiž nesouhlasil, včetně arabských učenců. Nikdy neváhal uvést konkurenční vysvětlení, které nejprve zformuloval tak, aby v kritice mohlo co možná nejlépe obstát, a teprve poté ukázal na chyby, které již odstranit nelze. Byl v tom tak dobrý, že mnohé jeho formulace používají kritici náboženství dodnes. Věda o Bohu by se měla poprávu vrátit do poličky s učebnicí fyziky a geometrie a je jasné, že ji tam dostanou spíše lidé, kteří v životě stavěli mosty, co musí desetiletí obstát ve zkoušce Bohem danými přírodními živly, než lidé, kteří píšou na papír slova, po jejichž přečtení mnozí tvrdí, že autorem je člověk, jenž dokáže nahlédnout věci s hlubokou duchovní moudrostí, z nadhledu a s přesahem. Svatý Tomáš mezi takové autory nepatřil, nikdy netoužil stát se v našich očích duchovním guru a na existenci oddělení duchovní literatury a ezoteriky nemá tedy ani nejmenší vinu.

Papír nesnese všechno, sv. Tomáši, učiteli Církve, prosím Tě, oroduj za nás.

Karel Moulík

Oblíbená modlitba a recept

Olga Pourová pochází ze západní Ukrajiny. Její domov leží nedaleko nejvyšší ukrajinské hory Hoverla. Do Čech se přistěhovala v roce 1999, vdala se tu, a od té doby bydlí v Mníšku. Na Ukrajině získala vzdělání jako „porodní bába“, ale pracovala tam na dětském oddělení polikliniky. Po příjezdu k nám byla její pracovní kariéra pestrá – od úklidu v krčské nemocnici přes práci ve skladu Zeleniny, tisk knih v knihárně na Úvru (tam prý se jí moc líbilo) a pomoc v občerstvení na Skalce až po práci zdravotní sestry u praktického lékaře, kde nakonec zakotvila. Na všechna svá pracovní místa však vzpomíná ráda a s vděčností.

V našem kostele ji v neděli snadno přehlédnete, je to nenápadná žena, ale pravidelně navštěvuje bohoslužby i ve všední dny. Její hluboká víra se promítá do její skromnosti a ochoty pomáhat. Nezapomenu na její větu: „Já dám radši na kostel tady, u nás to není potřeba“, při které jsem se trochu zastyděla. Opravdu, kdo byl na Ukrajině, ten ví, že to nejlepší, čím my si zdobíme příbytky, dají oni na výzdobu kostela.

Olga je žena modlitby, proto vybrat tu nejoblíbenější nebylo snadné. Tak jako všichni ostatní má ráda Otčenáš a ostatní „každodenní“ modlitby, mezi nimiž vítězí „Zdravas královno“ a „Pod ochranu tvou“.

Sama k tomu říká: „Nevím, jestli mám oblíbenou modlitbu, ale mám oblíbenou píseň, kterou беру jako modlitbu. Je to píseň z Kancionálu č. 322 Před tvou tvář. Modlím se jí – většinou s dojetím – ve čtvrtek při adoraci.“

Z jejího textu uvádíme pro nedostatek místa jenom část:

1. Před tvou tvář stojím, Bože, / před tebou se nelze skrýt, / nic před tebou zatajit. / Hříchem celý malomocný / spínám ruce k tobě, Otci, [: vím, že mě chceš uzdravit. :]

2. Tíha vin mě trápí, Kriste, / klesám jako suchý list / hnaný větrem do všech míst. / Uzdrav mě svým božským tělem, / buď i pro mě Spasitelem. [: Řekni slovo, budu čist. :]

3. Obratě se, Bůh se blíží, / změňte život, teď je čas! / slyším volat Boží hlas. / Kriste, s láskou voláš hříšné, / vážně varuješ však pyšné. [: Štasten, kdo se smíří včas. :]

Je to v naší rubrice poprvé, co někdo připadl na myšlenku, že i písně v Kancionálu jsou vlastně modlitby. Což může být inspirace i pro všechny čtenáře Stop.

Olga má dvě děti – syna Míru a dceru Máju – takže pro rodinu vaří docela často. A tady je její oblíbený recept:

„Mám moc ráda ukrajinské jídlo holubce. Musíme je mít na stole na každý svátek nebo oslavu narozenin. Vždy se podávají na stůl až na konec oslavy, jako poslední jídlo, a tím dají signál, že už by hosté pomalu mohli jít domů (to je takový ukrajinský žert :).

- 1 ks bílé zelí
- 500 g mletého maso (smícháme hovězí a vepřové mleté maso)
- 500 g rýže
- 1 mrkev
- 1 cibule
- rostlinný olej
- 2 lžíce rajského protlaku
- sůl
- pepř mletý

Do vroucí vody vložíme hlávkou zeli, a spařené listy postupně odtrháváme, odřízneme tvrdší část listu, která spojuje listy a kořen, a dáváme do mísy.

Postupně si uděláme náplň:

Orestujeme na oleji cibuli nakrájenou na kostičky a nastrouhanou mrkev.

Spaříme rýži a vystydlou přendáme do velké mísy spolu s mletým syrovým masem a orestovanou cibulí s mrkví.

Osolíme, opepříme, přidáme koření dle chuti a vše důkladně rukama promícháme.

Do spařených listů dáváme náplň a zabalíme jako psaníčko.

Na dno velkého hrnce naskládáme zbytek zelí, skládáme hotové závitky (holubce) těsně vedle sebe a zalijeme osolenou vodou, ve které jsme rozmíchali 2 lžíce rajského protlaku.

Vody musí být trochu víc než půl hrnce, ve kterém vaříme.

Na mírném ohni povaříme 30–40 minut, podle počtu závitků.

Podáváme s houbovou nebo žampionovou omáčkou, nebo jen tak se smetanou.“

Holubce se dají dělat i bez masa, s houbovou náplní. Chutnají celé rodině včetně manžela, který si je hned oblíbil. I já sama jsem už holubce mnohokrát ochutnala a mohu je jen doporučit.

Daniela Feltová